

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Mennesket i Verden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 195. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_306_10-txt-shoot-idm1088/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Sandheds-Kiærlighed, og derved blev Videnskabelighed mulig.

At fatte og begribe, er, naar vi tale strængt, ingentunde eet og det samme, thi ligesom vi udvoortes kan fatte d: faae fat paa meget, som vi knap kan overtse, mindre faane og endnu mindre med Haanden omspande, saaledes gaar det ogsaa indvoortes, hvad vi see udgior et Heelt hvoraf vi begribe en Deel, var den og nok saa liden, det siges vi at have fattet, hvad der falder os paa Hjerte, det have vi soet i sin Heelhed, men kun hvad der klaer er indtraadt i vor Selv-Bevisthed have vi begrebet. Da vi nu ligesaa lidt indvoortes som udvoortes kan faane videre end vi selv ere, skionde vi godt kan fatte noget der strækker sig langt videre, endog hvad der er uoversetligt for os, saa folget heraf at vi vel kan fatte det evige Liv, naar vi sole dets Virkning, men ingentunde rumme eller begribe det, albenstund vi ei ere det, men kun dets timelige Billede. Her komme vi da tilbage til hvad vi begynde med, at Mennesket ikke kan begribe noget Storre end sig selv, hvilket er aabendart, naar han, som er unøgtelig, skal kunne rumme alle sine Begreber i sin Selv-Bevisthed. Menneskets hoieste Begreb er altsaa, ligesom hans hoieste Forskilling, billedlig, og en Udvikling af den, det er Begrebet om sig selv som det

(13 *)

timelige Billede af den evige Sandhed, eller med andre Ord: Begrebet om sig selv, som skabt i Guds Billede efter hans lignelse, thi Gud er Kiærlighed, og Sandhed er hans evige Billede, der ene begriber ham og begribes af ham, som Christen-Dommen har lært os, og som nu ei godt lader sig modfige.

At begribe noget i sandfelig Forstand, er soles klart at indsee dets legemlige Sammenhæng, dets Forhold til vort Legeme, og aandig at begribe noget er, ligeledes soleklart, at indsee dets Forhold til vor Sjæl, dets Forbindelse med os som Sandheds Billede. Er det nu vist, at vi ikke kan begribe vort Legeme uden i vor Sjæl, saa er det ligesom at vi ingen Ting kan begribe i sin legemlige Sammenhæng før vi har begrebet den i sin aandige; thi ingen Stabning kan begribes i sig selv, men kun i meget Hoiere, og hvad vi skulde siges at have begrebet i sandfelig Forstand, maatte vi finde forklaret som vort Legeme, og kun i vor Selv-Bevisthed kan vort Legeme forklæres. Heraf er det da aabendart, hvor dagvendt man gik til Værk, naar man først vilde begribe de udvoortes Ting og siden de indvoortes, først de fjernere og siden de nærmere, først de dunklere og siden de klarere. Intet er os saa klart som vor Selv-Bevisthed, og kan vi ikke begribe den, bare vi os nok for at begribe noget Andet, først